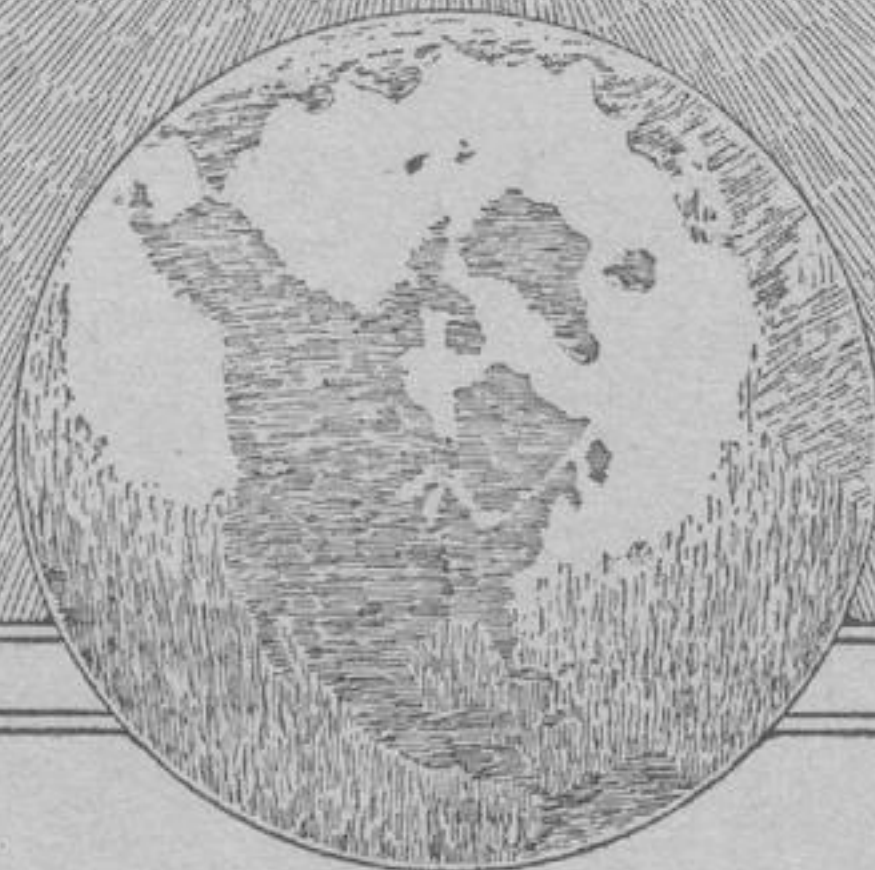

AMERIKA

ESPERANTISTO

M. HANCOCK

vol. 30

No. 1

JUNE, 1922

OFFICIAL ORGAN
of
THE ESPERANTO ASSOCIATION
of
NORTH AMERICA

700.007-3.

TOPEKA GRUPO DE ESPERANTISTOJ

Jen fotografo de dudek geesperantistoj de Topeka, Kansas, Usono.

En la unua vico:—Richard Gardner, Sylvester Wendel, George W. Evans, Walter Taylor, Keith Hollingsworth, Clarence D. Skinner, kaj Ivan Willis.

En la dua vico: Alfred A. Austin, Itene Austin, S-ino A. A. Austin, John H. Fazel, D-ro. W. J. Robb, Quinton Graves, Charles S. Graves.

En la tria vico: Harold Ferguson, Capt. George P. Morehouse, Alfred G. Austin, Josefino Shaw, Helen Wheeler, kaj David New.

En niaj du klasoj troviĝas pli ol kvardek anoj. Nur la duono estas montrita ĉi tie. Krom tiuj ĉi ni havas kvindek aliaj kiuj studis aŭ studas Esperanton, kiuj ne estas membroj de la klasoj.

La Topeka Esperanto Asocio estis organizita Oktobro la 29an, 1921. Pastro John H. Fazel estas prezidanto, Richard H. Gardner, la vicprezidanto, F-ino Irene Austin, sekretariino, kaj D-ro W. J. Robb, kasisto.

La jara kotizo estas du spesmiloj, kaj la asocio entenas dekkvin anoj. Du klasoj estas starigitaj: Nome,—la altgrada klaso kun dek-sep anoj, kaj la komencantoj, tute el geskoltoj, dudekkvin. S-ino A. A. Austin instruas la altgradan, kaj S-ro J. H. Fazel instruas la komencan klason. Ambaŭ klasoj kunvenas ĉiusabate vespere ĉe la Y. M. C. A., je 8a kaj Quincy str., Topeka, Kansas. Adresu nin tie. Ĉar eble la sekretariino transloĝos baldaŭe.

Rev. John H. Fazel,

1520 Mulvane Ave.

Amerika Esperantisto

American Esperantist

CAMBRIDGE 38, MASS.

Subscriptions, etc. to Boston Office, redakcia adreso, 12 Ash St. Pl., Cambridge 38, Mass.

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

One Dollar a Year.

Single Number 10 Cents.

Po Dudek Respond-Kuponoj aŭ Du Spesmiloj (Oraj) Jare.

Every article in this magazine (unless expressly excepted) may be translated or reprinted without further permission.

Published Monthly by

THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA

The Esperanto Office, Pierce Bldg., Copley Sq., Boston, Mass., Usono.

Vol. 30.

June, 1922

No. 1.

To the League of Nations and TO THE TEACHERS THRUOUT THE WORLD

Manifesto of the members of the International Conference of Teachers gathered at the Secretariat of the League of Nations in Geneva, April 18-21, 1922.

1. We, teachers from some 28 countries, we, official representatives of 16 governments or ministries, being met in the Palace of the League of Nations, extend fraternal greetings to our fellow laborers in the task of enlightening the minds of men.
2. We assert our belief that at the root of the present sad state in which the civilized world is found, lie the misunderstanding and the distrust, which divide peoples one from another.
3. We assert our belief that the only certain cure for this ill is education and the principle of international drawing-together, for which the League of Nations stands.
4. We estimate as one of the most valuable contributions to the solution of the problem of world reconstruction, the international language Esperanto, and assert our conviction that it should be made part of the curriculum of every civilized land.
5. We wish to make known to you the results of our experience in the instruction of Esperanto in schools in various parts of the world.
6. We have found out, that Esperanto is entirely sufficient for practical usage, as an international language for all purposes, spoken and written, for which a language is needed; and that besides that, it possesses remarkable qualities, that prove its worth as a means of education.

7. It is of value as a help for the exact use of the mother tongue, as is shown by the improvement of pronunciation and utterance, the better choice of words and knowledge of their meaning, better spelling and a knowledge of grammatical principles.

8. It is of value as a help for the acquirement of other languages, modern and classic, making easy the task and saving the instructor's time, making clear the grammatical forms, providing roots already familiar, and bringing to the task of expression a mind already accustomed to expressing itself in more than one language.

In our opinion, Esperanto ought to be taught to children as the first language after the mother tongue in the elementary teaching itself. This would equip the school children who have to leave school at the earliest moment with enough knowledge of a second language for practical use; it would show whether those who are to go on to the advanced school have capability for further study of languages, and would make certain that such as have that capability will begin their new tasks with prepared minds, so preventing time waste and bringing about better results in those studies, while those scholars without the capability for language study could dedicate themselves to more fitting subjects.

We have found out that a knowledge of Esperanto has awakened in our pupils a greater actual feeling of and pleasure in geography, world-history, and moral education, a greater and more sympathetic interest in foreign peoples, in their customs, literature, and art; in universal peace and in the League of Nations. This is especially enhanced by the interchange of letters and illustrated postcards and drawings with children in other lands, by the reading of international magazines in Esperanto, and by the study of the literature of many lands in the Esperanto language. Those learning can take part in correspondence after a few months of study of Esperanto. The advantage of this correspondence is that it is not limited to one single country but it often happens that scholars in one school have correspondents in many lands.

Given two lessons of one hour each per week, the school children can in a single year get ability enough to use the Esperanto language, as is not possible in any other language in three years.

We submit this statement to your serious consideration and heartily recommend that you help along the teaching of Esperanto, not merely for its utility in commerce, science, and international action, but also because of its value in awakening that friendly relation between the peoples of the world, which is the true aim of the League of Nations.

Tradukis N. W. Frost.

* * * * *

The Conference met at Geneva under the auspices of the Institute of J. J. Rousseau and held its meetings in the great hall of the Palace of the League of Nations. Sir Eric Drummond, Sec. Gen. of the League of Nations, welcomed the delegates, explaining the special

interest of the League, in search of facts to present at its next meeting, when a resolution urging the introduction of Esperanto school courses by all its member nations is to be voted upon.

There were 96 teacher delegates from 28 countries, besides many not delegates. Of the delegates England had 29, Switzerland 12, France 7, Italy 7, Germany 6, Chekoslovakia 5, China 3, Denmark 3, Bulgaria, Egypt, Finland, Georgia, Hungary, Rumania, Russia, Sweden, and the Ukrainya, one each.

Austria, Brunswick, Bulgaria, China, Chile, Finnland, Greece, Holland, Italy, Japan, Chekoslovakia, Persia, Poland, Saxony, the cantons of Geneva and Neuchatel, and the Madrid Police School had representation officially at the Conference, as had also the International Labor Office, the Int. Committee of the Red Cross, the League of Red Cross Societies, the Int. Peace Office, the Int. Union for Children's Aid, the Universal Alliance of the Union of Christian Youth, the Int. Office for the Defense of Aborigines, the Int. Office for the Rights of the Peoples, the Int. Bahaj Movement, the Int. Women's League for Peace and Liberty, the Women's World Union, the League of Jewish Women, the Social School for Women, the League of Moral Action, the Commercial Chambers of Paris, etc., and various other organizations—and the League of Nations.

The following regular public school courses were reported: 123 communities in Germany; 27 communities in England (as an obligatory study); 30 high schools in Bulgaria, the public schools of Milan, Cremona, Padua, and Bologna, the Italian Naval Schools, schools Holland and Geneva. In most of the other countries Esperanto is taught in commercial schools, or as an optional study, or by unofficial teachers with more or less support from the official treasury and favor.

It is not to be expected that the school committees of North America as a whole will immediately adopt Esperanto, but we do believe that the school boards should inform themselves upon the subject without delay, and that the College Entrance Examinations Boards should immediately assign to the subject the rating to which it is justly entitled.

THE THIRD ALDONO

We present herewith the list of words officially authorized as the third aldono. We note the following warning, however, roughly translated:

"Let us not deceive ourselves by the word 'oficiala.' It does not signify, that every 'oficiala' vorto is of itself of the Esperanto language and can be used in all cases. We must not forget, that our 'Oficiala' vortaro in fact consists of two different parts:

"1. the roots proper to the Esperanto language

"2. many general (or, more exactly, European) international roots, which, not belonging of themselves to our language, remain **foreign** words and, according to the 15th rule of the Fundamento, only 'may be used' by the Esperantists. Almost all roots with pseudosuffixes are **foreign** international words, which, even if officialized, nevertheless are not assimilated and appropriated for the Esperanto wordstock. 'One should make a difference,' writes very correctly a German member of the L.K., 'between words in full right **worthy of introduction**, and words **worthy of toleration**.'

"The international words being more often international in form than in significance, the officialization of such words serves to fix and internationalize their meaning.

"It is desired that this division between pure Esperanto and international words be clearly indicated in all future vocabularies. Many members of the L.K. demand that our vocabulary be cut down. We can well profit by this opportunity so to cut down from this second international part.

"**Oid** and **rk** instead of **ojd** and **rh** are recommended."

(The above gives the gist of Prof. Grosjean-Maupin's report, on which we will comment below. The translations are partly ours.)

[We are informed that no more numbers of *Oficiala Gazeto* will appear].

PROPRE ESPERANTAJ RADIKOJ

abdik, abdicate
absorb, occupy wholly
abund, abundant
adapt, adapt
aklam, acclaim
akuz, accuse
aplik, apply
ard, glow, be ardent
blok, block, lump
blokad, blockade
budĝet, budget
cirkul, circulate
cistern, cistern
dedukt, deduce
dekadenc, decadence
depon, deposit
diletant, dilettante
dogan, customs (tariff)
eklips, eclipse
fili, branch (office, firm)
garn, garnish
grimp, climb
gruz, gravel
hezit, hesitate
hirt, bristly, rough
indukt, infer (induction)
invad, invade
kandelabr, candelabrum
karier, career
kirl, (make to) whirl
kolektiv, collective

komandit, sleeping partnership
konfidenc, confidence
konsult, consult
kont, account (-ing)
kvast, tassel
laik, layman
maksim, maxim
malt, malt
medi, sphere of life, circle, medium
melankoli, melancholy
nekrolog, necrology
nominal, nominal
proced, proceed
prononc, pronounce
puf, stuffing, puff
recenz, write a review of, criticize
reĝim, regime
rit, rite
rok, rock
soci, social body, community
sond, sound (depths)
split, splinter
stopl, stubble
stump, stump
tegol, tile
tost, toast (health)
turb, whipping top
unik, unique
vad, wade, paddle
vari, vary

UZEBLAJ INTERNACIAJ RADIKOJ

administraci, administration (-ado, -antaro)	flagr, blaze, flash, flare (ekflami)
admiralitat, admiralty (-aro, ejo)	flustr, whisper
aeroplan, aeroplane (flugilo)	furor, vogue (modego)
aflikt, distress, grieve, afflict	geolog, geologist
aĝi, agio (exchange premium)	hierarhi, hierarchy (ekleziularo)
akcesor, accessory	hierarki, "
anarhi, anarchy	hura, hurrah
anarki, "	idealism, idealism
anticip, anticipate	ideografi, ideography
apartament, apartment(s)	idiotism, idiom (-atic)
apelaci, legal appeal, appellation	imperialism, imperialism (imperiismo)
arbitraci, arbitration (interkonsento)	impertinent, impertinent (malĝentila)
arhaik, archaic	inaŭguraci, inauguration (starigado)
arkaik, "	indik, indicate
arheolog, archeologist	intervju, interview
arkeolog, "	Jesu, Jesus
arheologi, archaeology	jud, Jew
arkeologi, "	judaism, Judaism
arhipelag, archipelago	jur, law
arkipelag, "	jaket, jacket (ĉu vira aŭ virina, laŭ Millidge aŭ Boirac?)
arhitekt, architect	kariol, cariole (pony-cart)
arkitekt, "	katehist, catechist (-izisto)
arhiv, archive (registro)	katekist, "
arkiv, "	katehiz, catechism
aspir, aspire	katekiz, "
ateist, atheist, (nediisto)	klak, clack (theatre)
atribut, attribute (traĵto)	klasifik, classify (enklasigi)
aŭtokrati, autocracy	kompromit, endanger, compromise
barelief, bas-relief (reliefeta)	konfekci, ready-made clothes (confection(?))
barier, barrier (bar(il)aro)	konkord, concord
bilet, ticket	konkurenc, concurrence (konkurso)
binokl, binocular	konservativ, conservative (-em)
centraliz, centralize	kontribu, contribute
civilizaci, civilization (klereco, civilizado, ktp.)	kontribuci, (levy) contribution (-igi)
civit, city	konversaci, conversation (interparolado)
ĉifr, cypher, (code)	korupt, bribe, corrupt
debet, debit (accounting)	legitim, legitimize, identify
deklaraci, declaration	lekci, lecture (reading) (legado, parolado)
dekoraci, decoration, scenery	maksimum, maximum
delegaci, delegation (delegitaro)	manifestaci, manifestation
demagogi, demagogu	menti, mention
demonstraci, demonstration	mens, mind
dign, dignity	minimum, minimum
disĉipl, disciple	modif, modify
edikt, edict	naturalism, naturalism
efekt, effect (impres)	navigaci, navigation
efemer, ephemeral	observatori, observatory
emfaz, emphasis	obtuz, obtuse, dull, muffled
eminenc, Eminence (eminenta moŝto)	oligarhi, oligarchy
emoci, emotion	oligarki, "
erotik, erotic	ornitologi, ornithology
erudici, erudition (lerteco)	pacifism, pacifism
erupci, eruption	pacifist, pacifist
etiket, etiquette	pamflet, satirical pamphlet
evoluci, evolution (evoluado)	pasager, passenger (veturanto)
feri, holidays (libertago)	
fisk, fisc(al)	

plutokrati, plutocracy
 probabl, probable
 profan, profane
 proletari, proletariat
 reakci, reaction (?chemical?)
 realism, realism
 referenc, reference
 rekrement, recrement, husks, chaff
 revelaci, revelation
 revizi, revise
 revizor, government inspector (gen.)
 rezign, resign
 rezignaci, resignation
 rigor, rigorous
 skol, school (of thought, opinion, art)
 sociolog, sociologist

spekulaci, speculation (finance)
 spekulativ, speculative
 spontane, spontaneous
 stenograf, stenographer
 stenografi, shorthand
 sugesti, suggest (sugest,)
 ŝose, high road, made road
 ŝveb, hover (?swoop?)
 tehnik, technical
 teknik, "
 tragik, tragic
 tuberkul, tubercle
 tuberkuloz, tuberculosis
 verv, animation
 viktim, victim

Ni ne ĝis nun havas sufiĉe da tempo por kritike studi la ĉi-supran liston, tamen ni permesas al ni rimarkigi:

1. ke ŝajne, per tiu listo oni volas malpermesi aŭ hereziigi ĉiun vorton ne troveblan en la oficiala vortaro kaj aldonoj. Se ne, ni tute ne komprenas la presadon de tiaj listoj de "tolerindaj vortoj." Ĉu la Lingva Komitato klare akceptis tiun principon? Se jes, ĉiu nova enkonduko devas esti komence hereziaĵo, malpermesinda, kaj la lingvo efektive ŝtoniĝis.

2. ke la raporto mankas* anstataŭajn formojn por la dubindaj pseŭdosufiksoj. Ni permesas al ni, ĉar tio ŝajnis la volo de la raportanto, sugesti foje pli-Esperantajn formojn anstataŭaj por la kritik-eblaj.

*Ĉu ne pluizinda ol "senhavas"? Kp. Fruictier: Sintakso'n, antaŭparolo.

3. ke la angla traduko ŝajne estis zorge preparita de iu, aŭ presita kaj revizita de iu, kiu ne sufiĉe konas la anglan lingvon. (Ĉu eble la lingvo de Britujo enhavas "aeroplan," "archiv," "binocle," "fisc," "ideografy," "jew," "judaism," "cariole," "confection" (clothing), "concorde," "draff," mi ne scias; tamen mi povas diri ke en Ameriko tiaj formoj estas same fremdaj kiel en Esperanto. (Eble oni povas trovi en vortaregoj.)

4. ke ĉe kelkaj vortoj, ni jam ne ricevas sufiĉan klarigon, ekz. jaket; ĉe kelkaj ni jam de longe preskaŭ ne vidis la antikvajn formojn en -aci, -uci, ktp. Ĉu la Lingva Komitato ne tro restas en la estinteco? Ni esperas ke oni baldaŭ kribros. Esperanto restu aglutina lingvo.

5. Pri la unua kaj tre akceptinda parto de la aldono—ni iom bedaŭras ke oni ne uzis 'bloko' por rekta seslateraĵo, ni dubas la elparoleblecon de budĝet ĉe francoj, kaj du aŭ tri aliaj ŝajnas nenecesaj—kandelabr, komandit, reĝim, unik.

6. Ni bedaŭras ke oni ne uzis la rusan—pli parenkan ol la pola al la aliaj slavaj lingvoj, anstataŭ unu el la kvar latinidaj lingvoj, tamen eble la nuna elekto de traduklingvoj ne celas definitivecon.

* * * * *

We have also received several interesting documents from the Academy:

The complete list of official roots edited by Prof. Cart. This is a most needed work, soon to appear in printed form. Ni sugestas ke en la presota formo oni distingu inter la pure Esperantaj kaj la tolerindaj vortoj, aŭ eĉ inter la 'fundamenta' kaj 'oficialigita' vortaro.

The corrections of errors of translation in the French translation of the Universala Vortaro (those in English, Polish, German, and Russian are soon to follow).

The report of Prof. Grosjean-Maupin on Names of Lands and Peoples, and the action of the Academy thereon.

"....prove aplikinte ĉiun el la ses eblaj solvoj al ĉiu tia radiko aparte, mi estas devigata konkludi, ke nenia solvo estas plene kontentiga nek absolute kaj nediskuteble preferinda super la aliaj....

"Nur la ĝenerala praktika uzado povos definitive decidi pri la afero, unue elektante inter la diversaj sistemoj tiujn, kiuj prezentas pli da bonaĵoj kaj malpli da malbonaĵoj kaj esceptoj ol la aliaj, kiuj estos kredeble iom post iom forĵetataj.

"La Lingvaj Institucioj siaflanke devos plenumi gravan rolon, zorgante, ke oni ne malatentu la konsilojn de Zamenhof, ke oni respektu la spiriton de la lingvo kaj precipe, ke oni konservu ĝian elastecon kaj flekseblecon. Fakte estas, ke multaj esperantistoj malprave emas preferi rigidecon kaj severan logikecon ol liberecon kaj elastecon. Tial oni tro facile parolas pri danĝera haoso en multaj okazoj, kiam temas nur pri libereco kaj facileco, kiu, dum ĝi ne malhelpas la kompreneblecon kaj la klarecon, estas tute sendanĝera kaj neĝenanta. Ni ne forgesu, ke Zamenhof konstante malrekomendis troan severecon kaj rigidecon, kiuj ne estas konformaj al la spirito de la lingvo, nek al la leĝoj de la homa intelekto, nek al la bezonoj de la vivanta praktiko."

Sekvas konkludo de la Akademio:

"La Raporto sufiĉe pruvas, ke neniuj sistemo estas plene rekomendinda el la teoria vidpunkto. Pro tiu ĉi motivo, oni devas konsideri nur la praktikan vidpunkton. El tiu ĉi vidpunkto la fideleco al la ĝis nun ĝenerale akceptita tradicio estas pli sendanĝera ol ia ajn provo."

"Ĉu konsilinda la simpla fideleco al la Fundamenta kaj tradicia-uj (por eŭraziaj landoj kies nomoj ne finiĝas per 'lando')?—jes 9, ne 2, duba 1."

Kvankam la raporto estas iom argumenta, ni ĝojas trovi ĝian enhavon paciga anstataŭ denunca kaj sufiĉe larĝa por akordigi ĉiun. Laŭ nia kompreno, la tuta raporto kune kun la voĉdono de la Akademio pri ĝi estas akceptinda kaj definitiveĝos per $\frac{2}{3}$ voĉdono de la Lingva Komitato; kaj ni esperas ke oni tiel faligos la demandon interkonsente.

Kontraŭe ni devas protesti kontraŭ unu paragrafo de la raporto:

5o) "La historia scienco kaj la etnografio instruas al ni, ke, pro la multegaj migradoj de gentoj kaj pro la miljara intermiksiĝo de malsamrasaj individuoj, raso ne plu havas precizan rilaton kun la ideo de nacio. Raso estas io nedistingebla kaj nedifinebla. Tiu, kiu nun parolas pri angla, belga, dana, franca, hispana raso aŭ gento,

parolas pri "mito"; la plimulto el tiuj kiujn oni kutimas nomi Germanoj, ne estas germanrasanoj, sed germanlingvanoj. Kontraŭe, oni povas ĉiam facile distingi kaj precize difini, eĉ se ĝiaj limoj ŝanĝiĝas, la regnon, la politikan kaj geografian teritorion."

Ni konsilas ke oni ne tro delogiĝu per zoologia teorio pri la longeco kaj dikeco de la kranio. "Ideo de raso" subteninda estas 'popolamaso de unu lingvo kaj de unu kulturo.' Tio ne rilatas al la korpa ("sanga") deveno de la rasanoj; sed la ideo "raso" havas ankaŭ alian signifon: "samspecaro," kaj en la historio, tiu estas la pli ofta kaj la pli valora signifo. "Raso" tia ĉi estas klare distingebla kaj difinebla per tiuj du trajtoj—de lingvo kaj kulturo—; fakte, kion montras la lerta profesoro, oni aktuale distingas kaj difinas rasojn per tiuj trajtoj. Rasoj, do, estas homamaso interne de kiu unu aro de ideoj ĉirkaŭfluas. La ideo de nacio povas esti tute alia, ĉar nacio estas politika organizo kun geografie distingeblaj limoj.

Ekz.: La Helenoj estis unurasaj diversnaciaj; la Hjunoj (5a jc.) diversrasaj ununaciaj.

En Kanado ekzistas almenaŭ tri rasoj: 1. Indianoj (pliĝuste diversrasaj); 2. franclingvaj "Canadi-ens"; 3. anglalingvaj "Canadians." [La vera radiko internacia finas per -i, ĉu ne?]

En Usono ekzistas almenaŭ tri rasoj; 1. Indianoj; 2. hispanlingvaj Usonanoj; 3. anglalingvaj Usonanoj.

Kiom la idearo fluas inter la anglalingvaj Usonanoj kaj Kanadanoj (kaj Britoj), tiom la raso estas unu, malgraŭ politiko. La devenaj rasoj de la anglalingva raso (samidearularo) de Ameriko estas tre diversaj, tamen la angla lingvo unuigadas ĝin.

Same estas ĉie. Tiu raseco tute ne estas "mito," sed praktika kaj grava fakto, kiu de jarmiloj subgvidas la tutan historion de homaro. Aktuale? Multe pro pekado kontraŭ tiu fakto Eŭropo lastatempe ĝuis mondmiliton; kaj pro la emo de kelkaj eŭropanoj, ankoraŭ denun rifuzi al ĉiu raso (aŭ gento*) meman regadon, estontaj militegoj nin minacas. Tion ĉi argumentis la usona delegitaro je Versailles, volante restarigi rasojn en naciojn, kaj iom sukcesante (ekz. Polujo, Jugoslavio).† Ĉu tion ni volas kaŝi aŭ malkonfesi sub "mita" difino de "raso"? Esperanto havas valoron nur tiom, kiom ĝi faras homaron unu raso.

***Gento**—laŭ Boirac—signifas 'samspecanaro,' eble aro el kelkaj rasoj, eble parto de unu raso, kiu sentas sin unu raso. Aktuale la distingo inter raso kaj gento ne estas ĉiam klara, de antikve la vorto 'gento' rilatas al la rajtoj de interedziĝo—ekz.: aktualaj gentoj de hebreoj kaj ciganoj. La Hjazaroj (9a jarc.) kvankam de aparta raso, eniris la hebrean genton kaj estas eble prapatroj de la hebrearo pola. "Gento" nuntempe enhavas signifon de unueco, ofte historian konscion; "raso" eble ne sentas tion (ekz., Eskimo), sed pro kriterioj de lingvo kaj kulturo fremdoj oportune konsideras ilin kiel unu aron.

†Mi povas ja antaŭdiri—ke Usono neniam voĉdonos eniron en ligon, kiu malriverencas tian principon de raso-nacio; kaj laŭ mia individua opinio, neniu politika partio usona kuragis subteni la kontraŭon—versajne nia 'Demokrata' partio multe gajnos en la venontaj elektoj, tamen, eĉ se ĝi gajnos plimulton, ĝi ne eniros ligon kiu mitigas rasajn epojn.

Mi ja povas imagi argumenton en la stilo de "Le Monde Espérantiste": —Ombre d'Alsace-Lorraine! Que nous sommes versatiles, nous français!

Prujno.

LIST OF SUBSCRIBERS TO THE GUARANTEE FUND
for 1921-22

Mr. A. H. Babcock, San Francisco, Cal.
Mr. R. M. Bailey, W. Somerville, Mass.
Mr. C. F. Bardorf, Montreal, Canada.
Mrs. C. O. Barrows, Portland, Me.
Miss Cora Butler, Port Richmond, N. Y.
Mr. E. B. Caldwell, Cleveland, Ohio.
California Esperanto Assn.
Mr. W. H. Chase, San Francisco, Cal.
Rev. J. H. Fazel, Topeka, Kans.
Mr. Henry W. Fisher, Perth Amboy, N. J.
Prof. Geo. H. Fracker, Storm Lake, Ia.
Miss Jennie Goldings, Boston, Mass.
Mr. F. B. Headley, Fallon, Nev.
Mr. L. G. Kent, Ashland, Ohio.
Mr. Stanley Kozminski, Cleveland, Ohio.
Mr. Fred Landes, San Francisco, Cal.
Mr. H. S. Lane, San Jose, Cal.
Miss Julia M. Leach, Boston, Mass.
Mr. G. W. Lee, Boston, Mass.
Miss Amy Leavitt, Washington, D. C.
Mr. W. H. Lyon, Troy, N. Y.
Mr. B. P. Mann, Washington, D. C.
Miss Margaret Maisch, Philadelphia, Penna.
Mr. Manoog Marootian, Chelsea, Mass.
Mr. M. C. McConkey, Sioux City, Ia.
Mr. A. J. McAdoo, Ebor, Man., Canada.
Miss E. J. Meriam, Boston, Mass.
Mr. Albert Norris, Alvarado, Cal.
Mr. Edw. S. Payson, Boston, Mass.
Mr. John C. Pellett, Brattleboro, Vt.
Mr. E. L. Southwick, Pawtucket, R. I.
Mr. Chas. S. Taylor, Haverford, Pa.
Miss M. D. Van Sloun, San Francisco, Cal.
Mr. A. S. Vinzent, San Francisco, Cal.
Miss Mattie Wadsworth, Hallowell, Me.
Mr. L. S. Ware, Camden, N. J.
Mr. Geo. B. Wrenn, Ashland, Ohio.
Mrs. Flora A. Wyman, No. Abington, Mass.
Mr. Frank P Zent, Anacortes, Wash.

OFFICE NOTES

Among the matters that may come up for consideration at the 15th Congress at Toronto, it has been suggested that Article VI, Section 2., of the Constitution be changed to read "Regular Members shall pay Two Dollars a Year, etc." instead of the present amount of One Dollar.

Among the friends entertained by Ges-roj Malouf May 30th at their Arlington home was Miss Knight of White Bear Lake, Minn. who is in Boston for a few days before sailing for England which she has not visited for a number of years.

Mr. Juichi Shimomura, Councillor and Secretary to the Department of Education of Japan with his colleagues, who has been in Boston visiting schools and educational institutions, called at the Central Office and was anxious to know of the progress of Esperanto here. In acknowledging the receipt of some literature sent he said:—"I am convinced that through Esperanto the mutual understanding among all nations can be obtained and the true happiness of mankind can be realized."

Please send in reports of all groups, however small, to G. W. Lee, Secy., 507 Pierce Bldg., before July first so that the reports for the year may be as full as possible. The Secretary would also be glad to have suggestions from samideanoj of matters that may be considered at the Congress.

If you have not received a circular of the Congress at Toronto send in for one.

A new edition of "keys" is ready.

FIFTEENTH ANNUAL CONGRESS E.A.N.A., TORONTO

July 11-16

Fifteenth Annual Congress E. A. N. A., Toronto, July 11-16. The Toronto Society is making ready for the Kongresanoj; the returns have begun to come in, and many from the west and north are expected who have not been seen when the Congress has been on the Atlantic coast. Make your reservations early.

PRESS MENTION

From time to time we get long-delayed notice of Esperanto publicity. It is impossible for your editor to keep in touch with all the magazines in the United States. He greatly appreciates the magazine and news sketches sent in to him. If, however, you do not wish to send in the articles, please send a postal card "kiel eble plej tuj" giving title, name of publication, date, and a hint of contents; this will enable us to mention and refer to, or perhaps search out and read the article. Don't be a slacker and let things slide. Organized effort alone will win the day.

The Quaker, Vol. II, No. 26, The Quaker Publ. Co., 152 N. 15th St., Philadelphia, Pa. (10 cents per copy) features an excellent article by Dr. R. T. Bye, economist and sociologist, of the University of Pennsylvania, upon "Esperanto a Step toward Internationalism."

The Boston Globe of Sunday, May 28,—Esperanto Official Language of League of Nations, Perhaps, features a two column interview with Honorary President Payson with his picture, telling of the steady march of Esperanto progress in Europe.

EDITORIAL MEDITATIONS

We trust that those who have not already a copy of the Constitution, will obtain one and read it thru before the Congress; we cannot afford to waste time and energy in discussion due to ignorance of the provisions therein.

It seems as if the isolated Esperantist, who does not before hand know of the candidates, has little chance to express a choice, why not have nominations made thirty days before congress?

The date of issue of Amerika Esperantisto is the 15th of the month, not the first. Inquiry at any publishing house will bring the reason—work is crowded at the month end, so a date of issue about the first would cause delays and higher costs.

The editor acknowledges considerable delay in his correspondence during the past month; he will soon catch up, we hope.

We make the following corrections and additions to our gazetaro.

Berliner Esperanto-Mitteilungen, ?????

Brazila Vivo, rua General Sampaio 330, Fortaleza, Ceara, Brazil, m. 8lp. il. 25 R. K. Ep

L'Espérantiste Révolutionnaire, 23 bis, rue Morère, Paris 14, France, ? 4p. 10ff F formerly Travailleur Espérantiste

Esperanto-Film, 45 rue de la Petite Ourse, Antwerp, Belgium, ? 2p ? fflem

Holanda Esperantisto, A. Kloek, Sweelinckstraat 19, Amsterdam, Netherlands, w. 4p. 4 fl. De

Informa Bulteno, Barcelona Esp. Soc., rambla de Estudios 12, Barcelona, Spain, m. ? 8p. 5 pes. S

(La Juna Studanto, kun British Esperantist, 2p.)

Katolika Revuo, Pastro Johano Kozma, Nyircsaszari, Dep. Szatmár, Hungary, m. 82p. \$2.00 E.

La Konkordo, Dro. Dušan Maruzzi, Jezuitska 1, Zagreb, Jugoslavia, m. 4lp. mim. 15 P. O. respond coupons, EJ

Krepusko, Fukuoka filio de J. E. I., Fukuoka, Japan, ????

Moderna Edukisto, L. Boxtreu, Fief Sauvin par Beau préau, M et L., France, ? 6p., ? Ei

Nordalbingische Esp. V., Mitteilungen, H. Böbs, Weberkoppelstrat, Utecht bei Lübeck, Germany, m. 4p. ? G

Norvega Esperantisto, M. Muribo, villa "Glenna," Bekkelagshögda, Norway, m. ? ? tw. ?

Skandinava Esperantisto, K. Fröding, 1217 VIIth Ave., Rockford, Ill., Usona, m. 8p. 1sm. Es

Ukraina Stelo, Bystrycia, Stanislavov, Lypova 1, Galicia, ? ? 1000pmk. E

Vegetarano, O Bünemann, Hamburg-Fuhlsbüttel, Alsterkrugchaussee 586, Germany, 2m. 10 lp. 1.5 sm. E

Norda Korespondado, E. Levlev, poŝtk. I, Arhangelsk, Russia, m. 4p. .75 Refeng.

Topeka, Kansas, estas la ĉefurbo de la ŝtato, kaj entenas pli ol 50,000 da enloĝantoj. Ĝi staras preskaŭ precize en la geografia centro de Usono, proksimume 3,000 mejlojn de ambaŭ marbordoj oriente kaj okcidente; kaj norde kaj sude, eble 1,000 mejlojn.

Estante tiel fordemara, ni ne tre ofte renkontas fremdulojn kiuj ne povas paroli angle. Tre malmulte el niaj civitanoj faras negocojn fremdajn per enporto aŭ eksporto; tial ni ne tre bezonas helplingvon.

Se Esperanto tiel kreskas kaj floras ĉi tie, kie ĝi estas la malplej bezonata, nepre ĝi venkos la mondon, kiu tiel multe bezonas ĝin! Ĉu ne?

NORDAMERIKA KRONIKO

Philadelphia, Pa.—Dum la vintro la grupo Antaŭen kondukis tri klasojn mardon, merkredon, kaj ĵaŭdon ĉiusemajne; dum la printempo du klasojn, mardon per angla, ĵaŭdan per juda lingvo. Oni uzis la lernolibron de Fryer kaj la Krestomation. Oni multe interesigis en esperantismo per paroladoj kaj prelegoj. Sub kontrolo de M. Shusterman estos baldaŭ kondukata Esperanta orkestro. S-ro Baruh Lumet, profesia aktoro, lernito de D-ro L. L. Zamenhof, baldaŭ, post la koncerto kaj literatura vespero de Majo 26., komencos pretigi aktorajn grupon por prezenti teatraĵojn. Artikoloj en kelkaj judaj gazetoj.
S. Kaliser, sekr.

—3 klasojn, 25 studentojn.

—Oni kolektis monon por sendi du aŭ tri delegitojn al Toronto.

Detroit, Mich.—La Pola Esp. Asocio, 24 anoj, renkontas la unuan dimanĉon ĉiumonate ĉe B. Lendo.

Detroit, Mich.—Du klasojn kun 16 studentoj oni kondukas. Oni akiras multe da Esperanta literaturo por la oficeja biblioteko. La 14an de majo centoj da personoj ĉeestis 'Esperanto Farmo'n, por celebri la naskotagon de D-ro Sigel. La gastanto kaj S-ino Rozwadowska parolis pri Esperanto kaj S-ro A. M. Koler paroladis en Esperanto.

Minneapolis, Minn.—La klaso ĉe Minnesota Universitato vekigis multe da intereso; D-ro Lehman Wendell donis tri prelegojn kun lumbildoj dum unu monato.

Montreal, Que.—La laboristoj de tiu ĉi urbo, pro la multaj, kiuj ne jam parolas la anglan nek la francan, intencas uzi Esperanton. S-roj Bardorf kaj Pratley paroladis antaŭ kvardekon da delegitoj, kaj dum la somero oni starigos kurson.

Seminole, Okla.—E. Elmer Stephens, box 191, deziras interrilati kun ĉiuj interesuloj de tiu ŝtato.

Oklahoma City, Okla.—La Esperantista Soc. kunvenas dimanĉe, R. E. Dooley, instruisto; petas korespondadon. C. R. D. S. Oakford, prez.; H. Barton, sekr.

Cleveland, O.—Klasojn de 8 gimnazianoj kaj aliaj kondukas S. Kozminski ĉe South Library.

Brattleboro, Vt.—S-ro Pellett decidis vojaĝi al Universala Kongreso laŭ vojo ĉirkaŭ Norda Kapo kaj Petsamo.

Boston, Mass.—Majon la 2an S-ro Hutchins afable provis kelkajn siajn fonografitajn kantojn por la klubo; la 9an de majo finis la klaso de D-ro Lowell. La klaso uzis Fryer kaj la Setala Legolibron. Naŭ klasanoj finis la kurson. Por la klaso F-ino Goldings paroladis, dankante la instruiston, kaj prezentis al li du librojn kaj du belajn florojn. La doktoro respondis per afablaj vortoj, ke la klaso estis al li ĝuo.

Ni ĝuas nuntempe viziton de F-ino Knight el White Bear Lake, Minn., kiu vojaĝas al Britujo kaj eble Finnlandon.

—Vizitis la ĉambron de la Centra Oficejo S-ro Ŝimomura kaj kunvojaĝantoj de la Edukada Fakto de Japanujo.

Washington, D. C.—Klaso de ses studentoj kunvenas konstante, studas Fryer's, legas Faraono. U. E. A. delegito John A. Shiel, vic-del. F-ino Amy C. Leavitt.

San Francisko, Cal.—Du malgrandaj klasoj. S-ro E. M. Rosher paroladis pri Suda Afriko kun lumbildoj antaŭ ĉirkaŭ cent personoj en Native Sons Hall. S-ro Brewster F. Ames konatigis la paroladonton kaj iomete pritraktis Esperanton.

Habana, Cuba—La Societo Kuba por la Propagando de Esperanto eldonis kaj disdonis al membroj de kuba Akademio de Sciencoj, universitataj profesoroj, diplomatiistoj, membroj de la Registaro, kaj aliaj eminentuloj, la tekston de la rezolucio de la franca Academie des Sciences.

Hartford, Conn.—La sekretario-redaktoro de The American Radio Relay Ligo, sin turnis al la Centra Oficejo, petante informojn pri Esperanto, kiun ili eble baldaŭ devos uzi pro la amatoroj de Eŭropo.

Rockford, Ill.—Oni eldonas ree Skandinava Esperanto en la esperanta kaj sveda lingvoj. Ĝi enhavos fakon pri teknika vortaro por lignaĵistoj kaj meblistoj.

New York, N. Y.—La 13an de majo okazis la barĉo de la "Harmonio" en la "Green Witch," 68 East 11th strato je ĉeesto de malpli ol cent. La tablestro, s-ano D. A. Klagin, informis ke Esperanto de nun ricevos novan aspekton en la mondo kaj grandan antaŭpuŝon per la radiofonografio, ĉar la prez. de la usonaj radiografiaj intereso, s-ro Edward J. Nally, ĉe interesaj kongresoj en Parizo kaj Londono, kie ankaŭ Italujo kaj Germanujo estis reprezentitaj, favoris Esperanton por translima diskonigo de paroladoj, novaĵoj kaj kantoj. Jam en kelkaj semajnoj okazos paroladoj pri Esperanto en la stacio de New York kaj Newark, N. J.; tial ĉiu demandu la gazetojn pri tio. Iama prezidantino de nia Harmonio, s-ino Pearl J. Parker finis propramane sian domaŭtomobilon, kiu vojaĝos el New York San Franciskon sub la nomo "Verda Stelo," anoncanta ke ĉiu homo lernu Esperanton por sia dua lingvo! Oni mem veturis kun ĝi el New York al Coney Island, montrinte la Esperantan flagon.

Operkantisto s-ro Batisti poste kantis tri kantojn Esperante. S-ro Batisti jam lernas Esperante kaj deziras travojaĝi Usonon por doni koncertojn.

Post li s-ro J. F. Morton parolis pri Walt Whitman.

S-ino J. Hungerford Milbank, la fondistino de la "International Defense League" ne nur parolis kelkajn vortojn pri ŝia vizito al la Esperantistaro en Baltimore, Md., sed deklamis tre belan poemon, kiun ŝi verkis sub la nomo: "Boost Esperanto!" kion ĉiuj entuziasme aplaŭdis.

Sekve Muzikprofesoro s-ro Platon Brunoff kantis ruse siajn proprajn komponaĵojn kaj ankaŭ la "Toreadormarŝon" el "Carmen."

Nia fame konata Tereseta Ferrer-Gascon parolis, mokante la grandajn kaj plenkreskajn homojn, kiuj ne konas nian belan kaj facile ellerneblan lingvon "Esperanto."

Prof. A. Christen referencis al nia Tereseta, dirante ke ŝi estas la plej bona pruvo por la facileco kaj beleco de nia lingvo, ĉar oni povis legi la ĝojesprimon en ŝia vizaĝo same tiel el la vizaĝoj de la aŭdintaro. Pri la disvastigado de nia lingvo, li diris, ke li sciis antaŭe ke en Usono oni ne lernos tiel longe nian lingvon, ĝis kiam Eŭropo ne devigas nin, kaj tio okazos nun per la Radiofonografio!

Post tio s-ro Morris Bortnik, nia artisto, deklamis poemon kun granda elokventeco.

S-ro A. McGroarty el Hartford, Conn. parolis kiel gasto, anoncanta ke ankaŭ la gazetoj en Conn. raportas kelkfoje pri Esperanto, ke la movado estas negranda sed ĉiam pligrandiĝas.

La lastan vorton havis Prof. Dr. W. Marchand, Darwinisto. Li vokas la Esperantistaron esti tolerema.

Komencis la dancado sub muzika pianado de s-ro Ĉusid, kaj la dancoj, "la balaildanco" kaj "rondanco," amuzigis la junularon ĝis la 2a horo nokte.

La lasta barĉo por tiu ĉi sezono okazos sabaton, junion la dekan.

La Laborista grupo kunvenas nun ĉe la kremglaciaĵejo, 200 Second Av., ĉiun Ĵaŭdon vespere kaj havos dum la somero kelkajn "hikes" dum la dimanĉoj. Kiel subgrupo de la S. A. T., oni delegis k-don Hermanon Wuttke, maristo, al Satana kongreso.

MESSAGE OF EXECUTIVE COMMITTEE

While it is hoped that every Esperantist in North America will do his or her utmost to attend the Toronto Congress, a certain number will, of course, be kept from attendance by unavoidable causes. The attention of all members is, therefore, called to sections 2 and 5 of Article VII of the Constitution of our organization. Any absent member is entitled to send proxies for the election of officers; but these, to be valid, must be fully made out by the member himself and signed by him, and must not be general authorizations, but specify proxy votes for candidates whose names appear on them. The person to whom they are entrusted may, however, use the voting power conferred by them at his or her own discretion, if the first ballot cast for a given office does not result in the election of any candidate. Note also that any club chartered by the Association may have a club proxy vote for every ten members of the club who are also members of the E. A. N. A., such proxies to be delivered to the person chosen by the club, with certificates signed by the president and secretary, such certificates to specify whether the person holding them is given a general proxy to vote at his discretion, or is specifically instructed by the club how to cast his vote. Every member should read carefully the amendments proposed in the May issue of Amerika Esperantisto, and form his judgment concerning them. No amendment should be neither adopted or defeated without the most thorough consideration.

James F. Morton, Jr.
Chairman of the Executive Committee.

LA LEIPZIG-A PRINTEMPA FOIRO, 1922

La Leipzig-a Printempa Foiro okazinta dum marto 1922 inter ĉiuj foiroj, kiuj ĝis nun okazis en kaj ekster Germanujo, okupas apartan rangon, ĉar neniam ĝis nun iu ajn foiro montris similan multnombran partoprenon aŭ simile grandan aĉeton kaj vendon de komercaĵoj. 155,000 komercistoj vizitis la Foiron, kiuj nature ĉefe apartenis al la Germanaj industriistaro kaj komercistaro, sed grandparte ili ankaŭ estis eksterlandanoj. Ĉirkaŭ 32,000 foiruloj venis el negermanaj ŝtatoj: el Egiptujo 50, Afriko 10, Ameriko 1,210, Azio 210 (el Ĉinujo 40, Japanujo 90, Hindujo 10, Persujo 20 vizitintoj), Aŭstralio 10, Belgujo 1,110, Bulgarujo 290, Danujo 1,280, Danzig 80, Anglujo 2,320, Estonujo 100, Finnlando 220, Francujo 860, Georgujo 10, Grekujo 170, Holando 5,060, Italujo 1,280, Jugoslavujo 400, Letonujo 360, Litovujo 70, Luksemburgo 100, Memeldistrikto 10, Norvegujo 530, Aŭstrujo 3,050, Polujo 820, Portugalujo 60, Rumanujo 540, Rusujo 350, Svedujo 1,550, Svisujo 1,880, Hispanujo 610, Ĉekoslovakujo 5,790, Turkujo 170, Ukrajna lando 120, Hungarujo 990, Armenujo 30, krome ĉirkaŭ 100 personoj el aliaj nacioj. Tia vizitintaro denove evidentigas la internacian karakteron de la plej granda foiro de l' mondo kaj pruvas denove, ke la malnova Leipzig-a Foiro estas kaj restas la granda internacia merkato, grave ne nur por la germana aŭ mezeŭropa vizitintaro, sed por la tuta mondo. La internacieco de la Foiro montriĝis ne nur per la aĉetintaro, sed ankaŭ per le ekspozintaro; ĉar inter la 700 eksterlandaj ekspozintoj, kiuj estis enkalkulitaj en la nombro de la 12,800 ekspozintoj, ĉitujare estis reprezentataj ne nur la eŭropaj ŝtatoj, sed ankaŭ transmaraj landoj, produktantaj krudajn materialojn, ekz., la Sudaŝrika Unuiĝo; tio estas atentinda progreso sur la vojo al ĉionampleksa mondfoiro.

Al la grandega nombro de l' vizitintoj ja akordis la komercado, kiun partoprenis la en- kaj eksterlandaj vizitintoj kun same forta aĉetemo. La eksterlandaj foiruloj profitis per la malalta valuto, la enlandaj foiruloj aĉetis tre avide pro la minacanta plialtiĝo de l' prezoj. Oni havis la konvinkon, ke oni nenie povas aĉeti tiom sufiĉe kiel en le Leipzig-a Foiro. Pro la grandega aĉetemo la disponebla materialo de la plej multaj branĉoj estis elĉerpita jam dum la unuaj tagoj kaj ankaŭ la novaj produktotaĵoj de la sekvantaj monatoj, eĉ ĝis la fino de l' jaro, estas elĉerpitaj. Tio, kion oni ofertis dum la Leipzig-a Foiro—kaj en la Specimenfoiro en la centra urbo, kaj en la Foiroj por Tekniko kaj Konstrufako sur la ekspozeja teritorio—estis bonkvalita kaj pro tio tre dezirata. La foiraj specimenoj donis eksterlandaj produktaĵoj. Precipe dum ĉi tiu foiro oni denove vidis, klaran bildon pri la tutgermana produktado kaj pri multaj gravaj ke la loka kaj tempa kunigo de ĉiuj foiraj aferoj donas grandan avantaĝon.

FOREIGN NEWS

The Internacia Scienca Revuo is announced to issue from the press of E. Triumfonta. For membro-abonantoj the cost to Germans is 40 Marks; to North Americans 2½ dollars (on the exchange worth 500 to 700 Marks. We advise subscribers to move to Germany first).

The Internaciaj Floraj Ludoj are proving a very valuable aid to Esperanto literature. Organized at the time of the Barcelona Congress, they bring together each year the masterpieces of Esperanto to compete for various prizes in money and in honor, in a manner resembling more or less the ancient Greek contests at Olympia. Kataluna Esperantisto is printing many of these beautiful pieces. All the world is welcomed to the competitions and Miss Louise Briggs of England and two Hungarians carried off prizes last year. Would not some American also like to enter the lists?

The Christian International, whose American society is the Fellowship of Reconciliation, 108 Lexington Ave., New York City, is urging on all delegates to its congresses—the next to occur Aug. 7-14 at Sonntagberg, Post Rosenau, Lower Austria, that they learn Esperanto to avoid the time loss and tedium of translating into many tongues, as at the two previous conferences at Bilthoven.

The Reichenberg (Chekoslovakia) Fair has installed an official Esperanto Bureau and sent out a four-page prospectus. Visitors at the fair will find an Esperanto information bureau near the station with an Esperanto flag outside and samideanoj within.

The International Federation of Art, Literature, and Science at its first congress, April 17-20 at Brussels, unanimously adopted a resolution counselling that all its members learn and use Esperanto; and that its officers and members aid our propaganda.

There will be a student subconvention at Helsinki in charge of the Studenta Esperantista Societo, L. F. Lappe, sekr.

In January began an Esperanto course with 50 students in the Gerard School of Alexandria, Egypt.

Optional courses in Esperanto in several schools in Verviers, Belgium.

The 13th British Esperanto Congress meets in London, June 2-6.

In Padua, preparatory to public school introduction Esperanto is being taught to a class of 40 teachers.

The Foreign Legion in Morocco has an Esperanto society.

Esperanto clubs in Jerusalem, Palestine (l. Gujan, P. O. Box 210) and in Jaffa.

In Sweden the Esperantists congressed at Malmo, and visited the Copenhagen society one day.

The Esperanto ship from Lubeck to Helsinki will stop over at Danzig for the Antaŭkongreso there.

S-ro David Ridderheim, president of the Malmo society, is soon to sail for America.

The First Iberian Congress will be held in Valencia in 1923.

A course is being conducted in the Eaton Bray School of Tasmania.

The Basque Esperanto Federation is making great progress. In Bilbao there are a hundred members and three courses at Strato La Merced 1.

The Department of Education of Yugoslavia has ordered all schools to buy a copy of Dr. Maruzzi's Esperanto grammar for their libraries and call the pupils' attention thereto.

Three classes with 50 pupils in the Technical Middle School of Cologne Veneta, Italy.

42 teachers at Sampierdarena, Italy, are studying Esperanto to teach it next year.

For statistics of the conference see British Esperantist, for full report Esperanto or E. Triumfonta.

RECENZEJO

Entwicklungsgang der Weltssprache, Steche, 27 large pages, 10 M at Verlag E. G. Weimann, Hospitalstr. 10, Leipzig, Germany—This deserves more than our passing mention. It gives an excellent and authoritative summary of the Esperanto movement up to date; the preceding attempts; Esperanto; its spread; its use during the war; and Esperanto after the war up to last winter, with a clear dated summary. It omits little of importance, giving facts as to the Couturat-Leau plot. We recommend the book without qualification to all who can read German, and hope it is available for translation into English.

La Eksperimento de Eccles, Hogg, 24 pp., 10d., at B.E.A.—A clear account by the teacher herself, of this successful experiment, contains 15 sample lessons, games, etc.

Koeln, 8 page guidebook, E. Triumfonta, Koeln-Horrem, Germ.

Unua Kursa Legolibro, Page, 24pp., 10d., B.E.A.—A collection of short anecdotes of graded difficulty, arranged for beginners.

Himnaro Esperanta, Butler, 2ed., 144 pp., cloth 1s. 2d., stiff covers, 2s. 1d., at B.E.A.—This revised and enlarged edition contains over 200 hymns by different translators with name and reference to music for each. Carefully selected to avoid sectarian feeling these hymns should be acceptable for all congregations.

The Esperanto Teacher, Fryer, 172 pp., 10th ed., 1s. 2d. at B.E.A.—It seems unnecessary to review this recognized standard textbook for English-speaking people. It contains lessons and exercises, also grammar, vocabulary, and index.

Tri Angloj Alilande, Merchant, 2nd ed., 62 pp., 1s. 1d., B.E.A.—An old favorite in good print, a humorous original story showing the value of Esperanto to the tourist.

Espersteno, Catton, 24pp., 1s. (Pitman system shorthand), J. Catton, 32 Oswald Rd., St. Albans, England.

Ferdinando Via kaj Farinelli, Mangada, 48pp., ? a historical novel in excellent Esperanto telling of the end of the Inquisition in Spain (with subscription to Hispana Esp.)

Postrikolto, Grabowski, 24pp., a collection of poems by the late laureate of Esperantujo, posthumously published. We question such an abbreviation as 'Mia kor' as en montaro,' even tho required by the meter; otherwise the poems are in excellent style. (with Hispana E.)

Ŝipopereo, San Millan, and **La Iluzio**, 16pp., poems in good Esperanto. (with Hispana Esperantisto, Inf. Kom. J. Mangada Rosenorn, Jaca Huesca, Spain, subscription, \$0.80 per year.)

Pri Cervantes kaj 'El Quijote', Madrida Esp. grupo, 40 pp., 0.4 sm., at Pasaje del Comercio 8, Madrid, Spain—Translations of a number of short essays and appreciations of this great author and his masterpiece. (with ss to Hispana E.)

L'Esperanto et La Lutte des Langues, Agourtime, 8pp., 0.50 f., E.C.L., 51 rue de Clichy, Paris—A reprint in French of an effective article in Revue Contemporaine of November, 1921.

La Lastaj Tagoj de Zamenhof, Oberrotman-Jung, 48 pp., il., 20 M. at E. Triumfonta, Koeln-Horrem, Germany—A well gotten up illustrated account of the death and funeral ceremonies.

La Valoro de la Biblio, Patiala, 16pp., \$.04, Kristana Espero, Kaustinen, Finland—A pocket sermon reprint from K. E.

Kursa Lernolibro, Privat, 79pp., 4th ed., 13.50 M, E. Verlag, Berlin S59, Germany—In substance this is an old friend, being—without the English—nearly identical with "Esperanto in 50 Lessons," now out of print, from which we ourselves learned to speak Esperanto. It is essentially a practcail method of instruction in the spoken language and we highly recommend it.

Karlo, Privat, 7th ed., 45pp., 7.50 M, Esp. Verlag, Berlin S59, —An excellent reading book for the child, dealing in biographical form with all the events of the growing youth.

Elementar Lehrbuch Esperanto, Otto, 4th ed., 132pp., il., 18M at Esp. Verlag Berlin S59,—A thorough course in Esperanto consisting of 15 practical lessons with four basis pictures, double vocabulary, selections, and index, well printed.

Introduction to Esperanto, part 1, Leakey, 31pp., 3d., The Dreadnought Publishers, 152 Fleet St., E. C. 4, London, England—A cheap series of simple lessons, pocket size, reprinted from the Dreadnought.

Aluminum doorplates, Fritz Mayerhauser, Bad Reichenhall, Ger. 10 for 0.15—Goodlooking, various inscriptions. U.E.A., etc.

Cours Methodique d'Esperanto, versions, Aymonier Grosjean-Maupin, 2 ed., 2 fr., E.C. L., 51 rue de Clichy, Paris—A careful compilation of phrases from the official and semi-official cited sources.

Per Tolboato, Jotoka, 23pp., 12M at O. Ziegler, & Ko., Marktredwitz, Bavaria, Germany—An interesting little tale of a trip in a collapsible canoe. The writer is rarely too free in his diction, using "kurva" instead of 'kurba', the technical 'drivigu' and 'stivi,' and "plurmiljara laboro" (atentu Babeor!). We note but one press error in the whole book.

Poŝkalendareto por 1922, Minor, 64 pp., 4.5 M at Esp. Verlag, Berlin S59, Germany.

ADDRESS of B. E. A., 17 Hart St., London W. C. 1, England.

ADDRESS of E.C.O. or E. C. L.,—15 rue de Clichy, Paris, France.

Kiu deziras ricevi ekzempleron de ilustrita gvidfolio de Wiesbaden bonvolu peti poŝtkarte ĉe la Urba Oficejo.

Die Leipziger Mustermesse, a beautifully illustrated 16 page prospectus of the fair, all in Esperanto, obtainable for propaganda use from the Messamt für die Mustermessen in Leipzig, Esperanto-Fako, Markt 4, Leipzig, Germany.

We have also received bulletins of the Frankfurt, Germ., Spring fair, the Reichenberg fair, the Barcelona fair, and the Padua fair, also fliers from the Vienna and several other fairs.

We have received beautifully colored posters of our Helsinki Congress and Philadelphia Esperanta Kongreso 1926 stamps, with a handsome cut of Independence Hall.

Various items include:

Quelques-uns des Derniers Succes de l'Esperanto (Lyons E. O.)

Die Brücke von Volk zu Volk.

Legiao dos Fundadores de Nova Sociedade.

Nova Sociedade, rua Camerino 99, Rio de Janeiro, Brazil, (nos. 3 and 4, containing a large Esperanto department).

La Plibonigo de la Kalendaro, Cogen, Belga Esperantisto (30 and 31 day months).

Mezjdunarodnii jazik Esperanto (practically a "key").

M. ja E. Slovar (vocabulary, 24 pp., well printed), Petrograd Esp. Soc. Espero.

14 Facts about Esperanto, Sussmuth, Hudson County Esp. Soc., Weehawken, N. J., (a handy little insert for letters).

Program of Hudson County E. S. Benefit Concert of Jan. 15, 1922
Mazzini, Arabeno, to be reviewed later.

DEZIRAS KORESPONDI

Four insertions: 25 cents. Announcement consists only of name and full address. Additional matter: 10 c. per line or fraction thereof.

Kvarfoja anonco: 5 poŝtaj respond-kuponoj. Anonco konsistas nur el nomo kaj plena adreso. Plia linio aŭ parto: 2 r. k.

F-ino Gertrude M. Emanuelson, Zion City, Lake Co, Illinois, U.S.A.

S-ro John Stover, 1217 So. Peach St., West Philadelphia, Pa.

S-ro Curto Baste, 36 Xifre Str., Barcelona, Hispanujo.

S-ro Pedro Juarez Cano, Box 148, Santa Clara, Cuba. I.P.K., P.M.

P-ro Joso Lipes, Auburn avenue and Drake street, St. Andrews City, Florida, Usono.

S-ro F. S. Devona, care of Falley Petroleum Co., 510 First Nat'l Bank Bldg., 38 S. Dearborn St., Chicago, Illinois, U. S. A.

Mrs. Derry, 156 Douglas Rd., Acocks Green, Birmingham, England, d. k. kun Boston aŭ Usono.

S-ro Jan Merta, Forberk 5, Wamberk, Ĉekoslovakia.

Oklahoma City, Okla. (Usono) Grupo. I.P.K., L. Sin turnu al R. E. Dooley, 527 North Durland.

THE WRITER'S MONTHLY

Edited by J. Berg Esenwein

A magazine of real help for those who write. Carolyn Wells says:

"The best magazine of its kind because it is practical."

Single copies 15 cents .. .. \$1.50 a year

THE WRITER'S MONTHLY, Dept. A
Springfield, Mass., U. S. A.

ATTENTION! ESPERANTISTS!

The LLANO PUBLICATIONS

record the doings of the Llano Co-operative Colony in Louisiana. This group of co-operators are using Esperanto largely and aim to use it in their every day work. It is probably the only community of its kind. Children are taught Esperanto in the High school course. They are also co-operating in the production and distribution of the necessities of life. They have a beautiful social life in a healthy happy community. Write for literature and ask for a sample copy free.

LLANO CO-OPERATIVE COLONY

Leesville, Louisiana.

S-ro T. Teodorov, Pleven, Bulgarujo, V kv. 69, gaz., p.kil., p.m. (sendos 100 kontraŭ \$1.).

AMERIKA ESPERANTISTO

OFFICIAL ORGAN of

The Esperanto Association of North America, Inc.

a propaganda organization for the furtherance of the study and use of the
International Auxiliary Language, Esperanto.

Yearly Memberships: Regular \$1.00; Contributing \$3.00; Sustaining \$10.00; Life Members \$100.

CO-EDITORS: NORMAN W. FROST

H. M. SCOTT

MRS. I. M. HORN

CLUB DIRECTORY

This department is conducted solely for the benefit of our organized groups throughout the country. It furnishes a means of keeping in close touch with the work in other cities, for the exchange of ideas and helpful suggestions, and for the formation of valuable friendships in a united field of endeavor.

Groups are listed for 12 issues of the magazine, at a cost of only 25 cents for the two-line insertion. Extra lines are 10 cents each additional. The heading,—name of city or town—is inserted free. This matter warrants the immediate attention of every club secretary. Group Charter—\$1.00.

BERKELEY, CALIF.

Berkeleya Esperanta Rondo.—Vinton Smith, Secy., 586 Lake Park Ave., Oakland, Calif.

OAKLAND, CALIF.

Oakland Esperanta Rondo.—L. D. Stockton, Secretary, 420 15th St.

SAN FRANCISCO, CALIF.

San Francisco Esperanto Rondo.—Meets 2nd Monday eve., 414 Mason St., Santa Clara Hall.

Esperanto Association of California, Inc.—Meets first Tuesday evenings, Room 121 Chronicle Bldg., San Francisco. M. D. Van Sloun, Secretary, 946 Central Ave.

MONTREAL, CANADA.

Montreal Esperanto Association.—Meets each Monday evening at 8 in Room 12, The Tooke Bldg. Sec., Miss E. Strachan.

Esperanto meetings every Saturday evening at 8, at 20 Selkirk Ave., ALL are welcome.

TORONTO, CANADA.

The Toronto Esperanto Club.—Meets every Saturday at 7 P. M., at the Friends' Meeting House, cor. Maitland & Jarvis Sts. Sec., E. M. Gundy, 173 Spadina Road.

WASHINGTON, D. C.

La Kabea Esperanto Klubo.—Meets every Wednesday, at 8.30 P. M., at the Thomson School, XIIth and L Sts., N. W. Sin turnu al B. P. M., 1918 Sunderland Place.

Kolumbia Esperanto Asocio.—Public meeting third Wednesday of each month, 8.30 P. M., XIIth and L Sts., N. W. Free class at 7.30 P. M. every Wednesday, same address.

CHICAGO, ILLS.

La Gradata Esperanto-Societo, Dvorak Park.—Jaroslav Sobehrad, Secretary, 5625 23rd Rd., Cicero, Ill.

La Esperanto Oficejo, 1669 Blue Island Ave.—Kunvenas 2an kaj 4an sab. ĉiumonate.

ROCKFORD, ILLS.

Scandinavian Esperanto Institute, 1217 7th Ave.

BOSTON, MASS.

Boston Esperanto Society, 507 Pierce Bldg., Copley Sq.—Meets Tuesdays, 7 P. M. M. Marootian, Secretary.

WORCESTER, MASS.

Worcester County Esperanto Society.—Business Institute, every Friday, 8 P. M.

PORTLAND, ME.

Portland Esperanto Society.—Mrs. E. C. Flint, Secretary, 16 Sherman St.

DETROIT, MICH.

Detroit Esperanto Office, 607 Breitmeyer Bldg.—Open daily. Library at disposal of everybody daily, 7 A. M.-9 P. M., except Tues. and Fri. Classes meet Tues. and Fri., 8.10 P. M.

La Pola Esperanto Asocio, 1507 E. Canfield Ave.—B. Lendo, Sek., 3596 29th St.

HEBRON, NEBRASKA.

La Hebrono Grupo kunvenas ĉiun ĵaŭdon, 8 P. M., 660 Olive Ave., kaj ĉiun Dimanĉon, 10 A. M., 500 Olive Ave.—Roland Jeffery, Pres., Harry Hogrefe, Vice-Pres.

NEW YORK CITY, N. Y.

The New York Esperanto Society.—Miss L. F. Stoeppler, Sec., 105 West 94th St. The Barĉo, or Esperanto Supper, is held on the fourth Sunday of each month, 6.45 P. M. at Hotel Endicott, 81st St. and Columbus Ave.

La dimanĉa kunveno, al kiu ĉiuj estas bonvenaj, okazas je la tria horo, posttagmeze, ĉiun dimanĉon, ĉe la loĝejo de S-ro Joseph Silbernig, 229 East 18th St., Manhattan.

CLEVELAND, OHIO.

La Zamenhofa Klubo.—S. Kozminski, Sek., 3406 Meyer Ave.

OKLAHOMA CITY, OKLA.

La Oklahoma City Esperantista Societo kunvenas dimanĉe. R. E. Dooley, instruisto, 527 North Durland. Ni alte estimus korespondadon pri metodoj de propagando, klasorganizo, kaj studado. C. R. D. S. Oakford, prez., H. Barton, sek.

ERIE, PA.

La Pola Studenta Societo, Prof. E. Bobrowski, ing., St. John Kanty College eldonas ½-jaran ĵurnalon, "La Studento," ĵara abono \$1.00.

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia Esperanto Society.—Headquarters 133 N. 13th St.

Rondeto de Litovaj Esperantistoj, 2833 Livingston St.

Esperanto Stelo de Polujo.—Sokr., S. Zysk. Kunvenas mardon vespere inter 8-10 h., 507 N. York Ave.

PITTSBURGH, PA.

Esperanto Sec., Academy of Science and Art.—J. D. Hailman, Sec., 310 S. Lang Ave. Fridays, 8 P. M.

MILWAUKEE, WISC.

Hesperus Esperantists.—S-ino B. H. Kerner, Sek., 629 Summit Ave., 3rd Tuesdays, 8 P. M.

ADVERTISE IN ENGLISH — AND IN ESPERANTO

LEIPZIG-A FOIRO

La ĝenerala internacia Foiro de Germanujo

La unua kaj plej granda Foiro de la mondo.
Same grava por ekspozantoj kaj por aĉetantoj.

Ĝenerala Specimenfoiro kun Foiroj
por Tekniko kaj Konstrufako

Aŭtuna Foiro 1922 de la 27a de aŭgusto ĝis
2a de septembro:

Printempa Foiro 1923 de la 4a ĝis 10a de marto.

Informojn donas kaj aliĝojn akceptas la Foiroŝicejo
por la Specimenfoiroj en Leipzig:

MESSAMT FÜR DIE MUSTERMESSEN
IN LEIPZIG

POR VENDI KAJ AĈETI ANONCU ESPERANTE

Propagandisto—Mi paroladis antaŭ grandan aŭdantaron kaj entuziasmigis ilin.
Sagulo—Ĉu vi vendis lernilojn aŭ starigis kurson?
Propagandisto—Ne! Sed mi esperas ke ili tion faros.
Sagulo—Vana Espero! Kial vi ne vendis tietiam

—!PROPAGANDA PACKETS!—

1. Primer of Esperanto, O'Connor.—regular list price: \$ .10.
2. Handy Vocabulary, O'Connor. — regular list price: .10.
3. Kolomba Premio (or La Mopso de Lia Onklo).
4. One other piece of Esperanto literature (our selection).
5. "Teacher's Number" of A. E.

Together these catalog \$ .50; we will sell four packets for \$1.00.

The Esperanto Office, Pierce Bldg., Copley Sq., Boston 17, Mass.

La
"Cherita
Grand"

2

Longa

56

Colojn

S

Kiel Esperanto, la universala
lingvo, entenas en si ĉiujn el la
plej bonaj elementoj de ĉiuj ling-
voj kaj prezentas novan kaj tute
apartan peron, tiel ankaŭ la
"Cherita Grand," eltirante el di-
versaj fontoj, montras tre unikan
instrumenton; la plej malgranda
"Grand."

EMERSON PIANO CO.

[Fondita 1849]

EDWARD S. PAYSON, President

Boston, Mass., Usono